

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 12P/89/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4222202384
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Konkolovská
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2022:4222202384.2

Uznesenie

Okresný súd Komárno vo veci starostlivosti o maloleté deti: W. W., B.. X.X.XXXX v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, a T. W. - U., B.. XX.XX.XXXX, občan Maďarska, deti rodičov: matka - X. W.-U., B.. X.X.XXXX, bytom H. Ú. XX. X/X, X.É., Maďarsko, občan Maďarska, a otec - Y. W., B.. XX.X.XXXX, bytom K.. G.S. XX, Štúrovo, o návrhu otca na úpravu styku maloletých detí s otcom, a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upravuje styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletými W. W., B.. X.X.XXXX a T. W. - U., B.. XX.XX.XXXX, od 04.07.2022 od 15:00 hod. do 09.07.2022 do 15:00 hod., od 18.07.2022 od 15:00 hod. do 23.07.2022 do 15:00 hod., od 01.08.2022 od 15:00 hod. do 06.08.2022 do 15:00 hod. a od 15.08.2022 od 15:00 hod. do 20.08.2022 do 15:00 hod..

Matka je p o v i n n á maloleté deti pripraviť a riadne a včas odovzdať otcovi maloletých detí v mieste bydliska maloletých detí.

Otec maloletých detí je p o v i n n ý deti riadne a včas vrátiť matke v mieste bydliska maloletých detí.

Súd vyhlasuje, že nemá právomoc konať vo veci úpravy styku maloletých detí s otcom a konanie vo veci samej z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Otec maloletých detí dňa 30.06.2022 podal na Okresný súd Komárno návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Navrhol, aby súd dočasne upravil jeho styk s maloletými deťmi v čase letných prázdnin a to tak, aby bol oprávnený stretávať sa s maloletými od 04.07.2022 od 15:00 hod. do 09.07.2022 do 15:00 hod., od 18.07.2022 od 15:00 hod. do 23.07.2022 do 15:00 hod., od 01.08.2022 od 15:00 hod. do 06.08.2022 do 15:00 hod. a od 15.08.2022 od 15:00 hod. do 20.08.2022 do 15:00 hod., s tým že otec maloleté deti prevezme v mieste ich bydliska a na tom istom mieste deti včas riadne odovzdá matke. Zároveň žiadal, aby súd uložil matke maloletých povinnosť maloleté deti riadne a v čase pripraviť a odovzdať otcovi. Toto neodkladné opatrenie navrhol nariadiť až do právoplatnosti rozhodnutia o úprave rodičovských práv a povinností. Otec maloletých detí svoj návrh odôvodnil najmä tým, že Okresný súd Komárno rozviedol manželstvo rodičov maloletých detí, pričom schválil rodičovskú dohodu v zmysle ktorej boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný na platenie výživného, avšak súd styk otca s maloletými deťmi neupravil, ale ponechal ho na dohode rodičov. V lete 2021 napriek nesúhlasu otca sa matka spolu s maloletými deťmi odsťahovala do Maďarska, kde od septembra 2021 nastúpili do školy a škôlky. Od právoplatnosti rozsudku o rozvode a úprave rodičovských práv a povinností prebiehal styk obvykle s menšími ťažkosťami. Otec maloletých detí ďalej uviedol, že začiatkom júna 2022 sa s matkou detí telefonicky dohodol o styku s maloletými deťmi

počas letných prázdnin. Matka maloletých detí mu však dňa 17.06.2022 oznámila program maloletých detí na nasledujúce mesiace, ktorý však bol v rozpore s predchádzajúcou dohodou rodičov. Otec sa s maloletými deťmi stretol naposledy dňa 28.05.2022, od tej doby sa nedokáže s deťmi spojiť ani len telefonicky či cestou SMS správ. V čase od 20.06.2022 do 25.06.2022, ktorý otec s matkou pôvodne dohodol, napokon k stretnutiu nedošlo, nakoľko matka maloletého T. prihlásila do rybárskeho tábora. Otec naliehavosť neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 12P/84/2021-108 zo dňa 16.11.2021 nebol upravený styk otca s maloletými deťmi ale ponechal styk na dohode rodičov, pričom túto v súčasnosti nie je možné docieľiť, nakoľko matka obmedzuje otca v styku s deťmi. Z uvedených dôvodov žiadal vydať neodkladné opatrenie.

2. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Komárno, doručil dňa 04.07.2022 správu v ktorej uviedol, že zo spisovej dokumentácie ako aj z návrhu otca maloletých detí je zrejmé, že minimálne od septembra 2021 žije matka spolu s maloletými deťmi na území Maďarska, deti tam navštevujú školské zariadenia a majú tam aj pediatra, t. j. všetky podstatné väzby majú na Maďarsko. Úrad mal za to, že súdy Slovenskej republiky nie sú príslušné na prejednanie veci a príslušným súdom je miestne príslušný súd v Maďarsku.

3. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 360 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 325 ods. 2 písm. d) Civilného sporového poriadku, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 332 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

4. Vzhľadom na výskyt medzinárodného prvku v pobyte maloletých detí, je súd v konaní povinný skúmať svoju právomoc aj v zmysle príslušných ustanovení medzinárodného práva súkromného a procesného. V danej veci súd skúmal existenciu tejto procesnej podmienky nielen podľa ustanovení CSP, CMP a zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZMPS“), ale aj podľa nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností (ďalej len „nariadenie Brusel IIa“), ktorým je Slovenská republika viazaná.

5. Podľa článku 20 ods. 1, nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností (ďalej len „nariadenie Brusel IIa“), ktorým je Slovenská republika viazaná. „V naliehavých prípadoch nebránia ustanovenia tohto nariadenia súdom členského štátu prijať predbežné opatrenia, vrátane ochranných opatrení, s ohľadom na osoby alebo majetok v tomto štáte, ktoré sú dostupné podľa práva tohto členského štátu, aj keby podľa tohto nariadenia mal právomoc rozhodovať vo veci samej súd iného členského štátu.“

Podľa článku 20 ods. 2, nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 platnosť opatrení uvedených v odseku 1 zanikne, len čo súd členského štátu, ktorý má právomoc podľa tohto nariadenia rozhodovať vo veci samej, prijal opatrenia, ktoré považoval za primerané.

6. Citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie ani výsluchom účastníkov, vychádza z preukázaných, alebo aspoň osvedčených základných skutočností potrebných pre záver o ohrozenom záujme. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má však len dočasný charakter, obmedzuje sa len na dosiahnutie neodkladných účinkov.

7. Zo zisteného skutkového stavu mal súd za to, že dôvody, pre ktoré bol otcom podaný návrh na vydanie neodkladného opatrenia sú dôvodné. Súd mal za preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa, spolu nežijú a nevedia sa dohodnúť o úprave styku otca s maloletými deťmi. Podľa tvrdenia otca v súčasnosti neprebíha styk, maloleté deti sa s otcom vôbec nestretávajú. V zmysle § 24 ods. 4 zákona o rodine maloleté dieťa má právo na udržiavanie pravidelného a rovnocenného styku s obidvoma rodičmi. Otec maloletých detí sa v zmysle vyjadrenia otca v súčasnosti s maloletými deťmi nestretáva, pričom s matkou sa na styku dohodnúť nevedia. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa otec maloletých detí domáhal úpravy styku otca s maloletými deťmi len počas letných prázdnin. Z konaní vedených na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 12P/84/2021, 11P/140/2021 a 12P/100/2021 vyplýva, že vzťah medzi otcom a maloletými deťmi je na dobrej úrovni a styk otca s maloletými deťmi bol realizovaný aj po tom, ako sa matka vysťahovala s maloletými deťmi do Maďarska. Nadväzujúc na uvedené skutočnosti a vzhľadom na krátky časový úsek, ktorého sa úprava styku týka a tiež s poukazom na to, že návrh bol podaný tesne pred začatím letných prázdnin, mal súd za to, že návrhu otca je potrebné vyhovieť. Súd zastáva názor, že v prípade neupravenia styku otca s maloletými deťmi počas letných prázdnin, by mohlo dôjsť k tomu, že by sa otec s maloletými deťmi počas letných prázdnin vôbec nestretol, nakoľko styk otca s maloletými deťmi doposiaľ nebol upravený súdnym rozhodnutím. Z uvedených dôvodov má súd za to, že dočasné upravenie styku otca s maloletými deťmi je v najlepšom záujme maloletých detí a to najmä z dôvodu udržiavania citových väzieb medzi otcom a dieťaťom. Súd aj napriek skutočnosti, že v rozhodovaní o rodičovských právach a povinnostiach k maloletým deťom nemajú právomoc súdy Slovenskej republiky, aplikoval článok 20 ods. 1 nariadenia Brusel IIa, ktorým je Slovenská republika viazaná a prijal predbežné opatrenie a to nariadením neodkladného opatrenia, ktoré v zmysle článku 20 ods. 2 nariadenia Brusel IIa „zanikne, len čo súd členského štátu, ktorý má právomoc podľa tohto nariadenia rozhodovať vo veci samej, prijal opatrenia, ktoré považoval za primerané.“ Preto súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

8. Podľa § 2 ZMPS, ustanovenia tohto zákona sa použijú, len pokiaľ neustanovuje niečo iné medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná alebo zákon vydaný na vykonanie medzinárodnej zmluvy.

9. Súd má za to, že Maďarsko a Slovenská republika sú členskými štátmi Európskej Únie, a preto sú oba štáty viazané nariadením Brusel IIa. To znamená, že nariadenie Brusel IIa má prednosť pred vnútroštátnym právom, t.j. pred ZMPS. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd skúmal svoju právomoc podľa nariadenia Brusel IIa.

10. Podľa článku 1 ods. 1 písm. a) a b) nariadenia Brusel IIa, toto nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú rozvod, rozluku alebo anulovania manželstva a na nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.

Podľa článku 1 ods. 2 písm. b) a d) nariadenia Brusel IIa, záležitosti uvedené v odseku 1 písm. b) sa môžu týkať najmä opatrovníctva, poručníctva alebo podobných inštitútov, umiestnenia dieťaťa do pestúnskej starostlivosti alebo do zariadenia starostlivosti o dieťa.

Podľa článku 8 ods. 1 nariadenia Brusel IIa, súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

Podľa článku 8 ods. 2 nariadenia Brusel IIa, odsek 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 9, 10 a 12.

Podľa článku 17 nariadenia Brusel IIa, ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci, v ktorej podľa tohto nariadenia nemá právomoc konať, a ktorá patrí podľa tohto nariadenia do právomoci súdu iného členského štátu, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

11. Vo veci výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, je smerodajným pri aplikácii Nariadenia Brusel IIa obvyklý pobyt dieťaťa. Podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ pojem „obvyklý pobyt dieťaťa“ v zmysle článku 8 ods. 1 nariadenia Brusel IIa treba vykladať tak, že mu zodpovedá miesto, ktoré odzrkadľuje istú mieru začlenenia dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia. Na tento účel treba vziať do úvahy najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území členského štátu a presťahovanie rodiny do tohto štátu, štátnu príslušnosť dieťaťa, miesto a podmienky školskej dochádzky, jazykové znalosti, ako aj rodinné a sociálne väzby, ktoré dieťa udržiava v danom štáte. Je na

vnútroštátnom súde, aby určil, kde má dieťa obvyklý pobyt, majú na pamäti všetky osobitné skutkové okolnosti každého jednotlivého prípadu

12. Súd má za to, že konanie týkajúce sa maloletých detí v zmysle článku 1 ods. 1 písm. b) a ods. 2 nariadenia Brusel IIa treba považovať za konanie vo veciach rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Preto je potrebné skúmať právomoc podľa článku 8 nariadenia Brusel IIa. Súd zistil, že v zmysle článku 8 ods. 1 nariadenia Brusel IIa je daná právomoc súdu toho členského štátu, v ktorom majú maloleté deti obvyklý pobyt v čase začatia konania. Ide o tzv. všeobecnú právomoc. Keďže maloleté deti žijú od leta roku 2021 spolu so svojou matkou v Maďarsku, pričom tam navštevujú školské zariadenia a majú tam obaja pediatra, má súd za to, že maloleté deti sú začlenené do sociálneho a kultúrneho prostredia v Maďarsku, a preto majú obvyklý pobyt v tomto štáte. Teda v predmetnej veci v zmysle článku 8 ods. 1 nariadenia Brusel IIa je daná právomoc súdov v Maďarsku. V zmysle článku 8 ods. 2 nariadenia však existujú určité výnimky z tohto všeobecného princípu, pretože v tomto článku je uvedené, že článok 8 ods. 1 sa uplatní s výhradou ustanovení článkov 9, 10 a 12. To znamená, že ak vo veci rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu podľa článku 9, 10 alebo 12 nariadenia má právomoc konať súd niektorého členského štátu, v takomto prípade neprichádza do úvahy aplikácia článku 8 ods. 1 nariadenia Brusel IIa, t.j. právomoc založená podľa obvyklého pobytu dieťaťa. Preto súd skúmal právomoc slovenského a maďarského súdu v zmysle vyššie uvedených článkov. Keďže v danom prípade súd nezistil existenciu okolností pripúšťajúcich aplikáciu výnimiek ustanovených v článkoch 9, 10 a 12, pri skúmaní právomoci musel aplikovať článok 8 ods. 1 nariadenia Brusel IIa, na základe ktorého si slovenský súd nemohol založiť svoju právomoc vo veci samej, nakoľko právomoc má maďarský súd. Preto Okresný súd Komárno rozhodol o neodkladnom opatrení v zmysle článku 20 ods. 1 nariadenia Brusel IIa a následne konanie o úprave rodičovských práv a povinností voči maloletým deťom zastavil.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd dospel k záveru, že vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti na žiadnom z princípov medzinárodného práva súkromného si slovenský súd nemohol založiť právomoc. Keďže ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, ktorý má za následok zastavenie konania, súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha.